

» Per jubiliejinį vakarą Lietuvos vandensvydininkai prisiminė ir pergales, ir šiai sporto šakai atgimti trukdančius «

BASEINAI BE TRENERIŲ NEIŠGELBĖS

Marytė Marcinkevičiūtė
 Kano plaukimo mokyklos treneris Jonas Čirūnas – tikra Lietuvos vandensvydžio legenda. Buvęs ilgametis šalies rinktinės žaidėjas, devynis kartus Lietuvos čempionas (1956–1967) ir Lietuvos vandensvydžio rinktinės vyriausiasis treneris (1971–1984, 1992–1998), šalies Vandensvydžio federacijos teisėjų kolegijos pirmininkas (1961–1979), tarptautinės A kategorijos (FINA) arbitras, Maskvos ir Seulo olimpinį žaidynių, pasaulio čempionatų Ekvadore (1982), Italijoje (1984) ir Ispanijoje (1986) bei Europos čempionatų Italijoje (1983), Bulgarijoje (1985) ir Vokietijos Federacinėje Respublikoje (1989) teisėjas.

Kartu su savo bendraminčiais jis Vilniaus kavinėje „Rasos virtuvė“ dalyvavo iškilmingame susitikime, skirtame Lietuvos vandensvydžio federacijos 80 metų jubiliejui paminėti. Sutiko labai daug savo auklėtinių, draugų iš kitų šalių, gavo nemažai apdovanojimų. Nors jo savijauta ir buvo ne kokia (prieš kelias savaites mirė dukra), tačiau 74-erių J. Čirūnas to neparodė, bendravo su vandensvydininkais ir svečiais, priėmė apdovanojimus ir visus linksmo smagiais prisiminimais iš vandensvydininkų gyvenimo.

» **Tad koks tas vandensvydis buvo Lietuvoje?** – paklausiau J. Čirūno.

» Vandensvydį pradėjome žaisti, neturėdami nieko – tik Lampėdžių ežerą. Gal dabar taip pat panaši situacija... (*šypteli*): Kaune baseino nėra, Vilniuje taip pat ne pyragai. Lampėdžių ežeras tebėra, tačiau neaiškus buvusio „Pluošto“ baseino, dabar pavadinto „Girstučiu“, likimas. Lietuvoje šiuo metu veikia tik du plaukimo baseinai Alytuje ir Elektrėnuose, tačiau pastarajame vis dar nėra vandensvydžio.

Vandensvydžio pradininkai toje Lampėdžių „baloje“ ir žaidė, pirmenybės dar buvo rengiamos Zarasuose, nes žiemos baseinų iš viso nebuvo. Per visą Lietuvos vandensvydžio istoriją buvo pakilimų ir nuosmukių. Vienu metu susibūrė net 12 komandų, tačiau dabar padėtis kitokia. Kaip toje politikoje, kai du lietuviai, o trys partijos – yra Vilnius ir kita Lietuva. Teliko kelios komandos, kurias per Lietuvos čempionatą pastiprina Baltarusijos sportininkai.

» **Jubiliejus, o jūsų mintys tokios niūrios...**

» Jubiliejus mūsų nelaukia, jis ateina savaime. Laimėjimų daug gražių nėra, išskyrus vilniečio Nerijaus Papaurėlio treniruojamą Lietuvos jaunių rinktinę, šiemet tapusią Šiaurės šalių čempione. Beveik nebeliko suaugusių vandensvydininkų.

» **Gerai, prisistatome Lietuvoje 100 baseinų, ar nuo to, manote, pagerės komandų žaidimas, ar Lietuvos rinktinė iškovos kelialapį į olimpinės žaidynes?**

» Taip, trenerių problema didžiulė. Vilniuje vandensvydininkus ugdė tik N. Papaurėlis ir Tadas Pa-

J. Čirūnas (kairėje) ir jo bendraminčiai per jubiliejinį vakarą turėjo apie ką pasikalbėti. Alfredo Pliadžio nuotr.

Vandensvydininkų šventės akimirkos.

LIETUVOS VANDENSVDYDIS

• Lietuvoje veikia devyni vandensvydžio klubai: Vilniaus „Delfinas“ (prez. Nerijus Papaurėlis), „Vandenis“ (prez. Liudas Putrimas), „Skorpionas“ (prez. Rolandas Vizgirda), plaukimo sporto šakų veteranų klubas „Poseidonas“ (prez. Sergejus Kolokolnikovas), Kauno „Ruonis“ (prez. Jonas Čirūnas), „Bebras“ (prez. Tomas Burokas), „LT 60+“ (prez. Eugenijus Daugėla), Alytaus vandensvydžio sporto ir rekreacijos klubas „Dzūkijos vandenis“ (prez. Artūras Vainikonis), Klaipėdos „Jūrų liūtai“ (prez. Giedrius Tamašauskas).

• Veikia Vilniaus (prez. Aleksejus Tonkichas) ir Alytaus (prez. Egidijus Kašėta) federacijos bei Nacionalinė vandensvydžio lyga (prez. Artūras Orlauskas).
 • Vandensvydis populiarinamas VšĮ Alytaus sporto ir rekreacijos centre (dir. Valdas Kučinskas), VšĮ Elektrėnų sporto, turizmo ir pramogų centre (dir. Kęstas Vitkauskas), Kauno plaukimo sporto mokykloje (dir. Erikas Skyrius) ir Vilniaus vandens sporto mokykloje (dir. Romualdas Noreika).

šukas – pastarajam dar reikia daug dirbti. Kaune – Artūras Šimanskas, o Alytuje – tėvas ir sūnus Artūras ir Tomas Vainikonai. Kūno kultūros akademijoje visiškai nėra vandensvydžio specializacijos. Užburtas ratas: turėsime baseinų, o neturėsime trenerių.

» **Kaip manote, kada Lietuvos vandensvydininkai buvo pasiekę patį didžiausią meistriskumą?**

» Tai buvo Kauno „Bangos“ komanda, puikiai žaidusi nuo 1985-ųjų ir šešis kartus tapusi Lietuvos čempionate. Per SSRS pirmosios lygos čempionatą ji pelnė bronzos medalius. Galėjo tapti ir vicečempione, bet kauniečiai nenorėjo patekti į pirmąją lygą. Jiems, matyt, geriau buvo kaime būti pirmiems nei mieste paskutiniems.

» **Jeigu ankstesnės kartos vandensvydininkai susitiktų su šandienos jaunimu, kas nugalėtų? Žinoma, „Banga“.**

» **Iškilmingame vakare matėme daug šviesių veidų – Europos Parlamento narį Justą Paleckį, buvusį ambasadorių Rimantą Tonkūną, istoriką Romualdą Batūrą, trenerį Bronių Putrimą, buvusius Vandensvydžio federacijos prezidentus Leoną Klimavičių, Kalikstą Paulauską, Juozą Širvinską, Joną Liubertą, puikių vandensvydininkų Zigmą Urboševičių, Vitalijų Alekperlį, Viktorą Sniešką... Tiek entuziastų, kas jus visus sieja?**

» Tikrai ne švrios kojos – juk į namus grįždavome ne prakaituotomis kojomis. Vandensvydis – komandinė ir specifinė sporto šaka. Anksčiau dauguma geriausių Lietuvos vandensvydininkų studijavo tuomečiame Kauno politechnikos institute, tai buvo inžinierių komanda. Išliko intelektas, o draugystė svarbi visoms sporto šakoms. Vyrų su dideliu malonumu atvažiavo į jubiliejinį vakarą. Ne

tik apie sportą kalbėjome. Apie šiandienos gyvenimą taip pat. Net mūsų ausys sukrotėjo, kai išgirdome apie pastangas iki 2020-ųjų kiekviename rajone įrengti po baseiną. Tai blefas. Dar Vytautis Štusauskui sakiau: atidarykite „Pluošto“ baseiną – jums bronzinį paminklą prie baseino pastatysiu. Iki šiol baseino nėra.

» **Daug metų vadovavote Lietuvos rinktinėms. Kokią visų laikų reprezentaciją komandą, kaip treneris, dabar išvestumėte į aikštę?**

» Būtų daug kartų. Mūsų kartos nepakartojami žaidėjai: Stasys Krasauskas, Rimantas Tonkūnas, Elmaras Orlovas. Prisimenu, 1957 m. žaidėme šaltame baseine. Žaidėjo Justo Paleckio tėvo paprašėme, kad į baseiną būtų nuvesta šilumos trasa. Ir ji buvo nuvesta. Kai apie 1965-uosius Taline žaidėme su armėnais, iš arti J. Paleckio vartus net tris kartus ata-

kavo vienas armėnas, bet niekaip negalėjo įveikti Justo tvirtovės. Šis mūsų vartininkas gerai žaidė ir per SSRS tautų spartakiadą. Puikūs vartininkai buvo ir Alvydas Vasiliauskas, Emilius Abarius, šviesaus atminimo Zigmas Januškevičius.

Kai išlipome į „krantą“, gerai žaidė Viktoras Snieška, Zigmas Urboševičius, rungtyniavęs net iki 50 metų ir mušęs ilgaamžiškumo rekordus, Anatolijus Asajevičius, Vitalijus Alekperlis.

» **Kurį mūsų vandensvydininką laikytumėte visų laikų geriausiuoju?**

» Gal Anatolijų Asajevičių – techniškas, sumanus žaidėjas. Jis buvo kviečiamas į SSRS studentų rinktinę.

» **Ar esate optimistas, tikite, kad kada nors išauš ir Lietuvos vandensvydžio diena?**

» Visko trūksta – ir sporto bazių, ir kadru. Jeigu bus ir to, ir to – tada vandensvydis tikrai atsigaus. Girdžiu sakant, kad vandensvydis – pati pigiausia sporto šaka. Netiesa, labai brangi baseino nuoma. Vienas takas kainuoja 200 litų, o jų yra šeši. Pusė treniruotės kainuoja 1 000 litų. Kodėl N. Papaurėlis komandą treniruoja naktį? Todėl, kad niekas už juos nemoka. Vilniečiai kauniečius dabar nugalė visose amžiaus grupėse.

» **Visą gyvenimą praleidote vandensvydžio srityje, dabar Kauno plaukimo mokykloje ugdote jaunuosius vandensvydininkus. Kaip sekasi?**

» Nuo šių metų vaikus mokau tik plaukti. Aptikau gabią mergaitę Vilną Juknevičiūtę. Ją penkerius metus mokiau žaisti vandensvydį, buvo labai užsispyrusi, žinojo, ko siekia. Tačiau ją žlugdžiau, neturėjau gerų pratimų sąlygų ir sportininkę nutariau nukreipti į šiuolaikinę penkiakovę. Vilma tapo Lietuvos jaunių ir jaunimo čempione, per suaugusiųjų čempionatą pelnė bronzos medalių, o šiemet tapo Europos jaunių čempionato komandinių varžybų čempione. Kitiems vis dar siūlau žaisti vandensvydį. Juk šiai sporto šakai atidaviau savo širdį. Per treniruotes „Dainavos“ baseine man skirtas tik vienas takas, o viename take be vartų jokio vandensvydininko neišauginsi.

» **Koks linksmiausias atsitikimas iš jūsų, kaip vandensvydžio trenerio, gyvenimo?**

» Vienu metu buvo labai populiarus Lietuvos spartakiados, Jų metu vykdavo amžina Vilniaus ir Kauno sportininkų dvikova. Vandensvydžio varžybos visada būdavo rengiamos paskutiniuosius. Kas laimėdavo tas varžybas, tas dažniausiai tapdavo ir spartakiados nugalėtojais.

Rodos, 1976-aisiais prie manęs, kauniečio, priėjo tuometis Vilniaus sporto komiteto pirmininkas Vytautas Žemaitis ir paklausė, ar šįkart laimėsime. Atsakiau, kad laimėsime. Ir laimėjome! Vilniečiai pralaimėjo...

Gyrė Lietuvą

Europos dviračių sporto sąjungos (UEC) atstovai po vizito Panevėžyje, kur kitais metais vyks trečiasis Europos dviračių treko čempionatas, teigė, kad Aukštaitijos sostinė – puiki vieta žemyno pirmenybėms.

„Panevėžio arena, trekas ir viešbučiai puikiai tinka Europos čempionatui rengti. Radom viską, ko reikia į varžybas atvyksiančioms rinktinėms“, – sakė UEC Treko komisijos vadovas italas Enrico Della Casa.

48 šalių dviračių sporto federacijos vienijančios organizacijos generalinis sekretorius šveicaras Rolandas Hoferis teigė, kad rengti Europos dviračių treko čempionatą Lietuvai patikėta dėl nuostabios arenos, aktyvios federacijos veiklos ir gerų šalies dviratininkų rezultatų tarptautinėse varžybose.

Žemyno pirmenybės Lietuvoje turėtų vykti kitų metų spalio 19–21 dienomis. Į „Cido“ arenoje vyksiantį čempionatą atvyks apie 250 sportininkų ir dar tiek pat trenerių bei aptarnaujančio personalo iš maždaug 25 šalių.

Tokio aukšto rango dviračių sporto varžybos Lietuvoje vyks pirmą kartą. „Tai mums didelis iššūkis, nes tokio renginio Lietuvoje dar nebuvo, – sakė Lietuvos dviračių sporto federacijos (LDSF) generalinis sekretorius Vaclovas Šiužgėdinis. – Lietuvos sporto gerbėjai pirmą kartą turės puikią galimybę iš arti pamatyti įspūdingus sportininkų pasirodymus. Kai kuriose rungtyse dviratininkai pasiekia net 70 km/val. greitį.“

Vienas LDSF vadovų mano – nepaisant to, kad čempionatas vyks netrukus po Londono olimpinio žaidynių, stipriausi dviratininkai neturėtų atsisakyti atvykti į Panevėžį, nes Europos pirmenybėmis prasižėdė atranka į kitas olimpinės žaidynes.

Europos čempionato biudžetas – apie 1,5 mln. litų. Lėšas numatoma gauti iš Kūno kultūros ir sporto departamento (KKSD), Panevėžio savivaldybės ir rėmėjų. Už teisę rengti pirmenybes Lietuva Europos dviračių sporto sąjungai turės sumokėti 42 tūkst. eurų. Beje, iš šios sumos bus padengta dalis organizacinių išlaidų. Čempionato vykdomuoju direktoriumi paskirtas panevėžietis Eugenijus Ivanauskas.

R. Hoferis mano, kad Europos čempionatas bus puiki Panevėžio treko reklama. „Esu įsitikinęs, kad po kitais metais vyksiančių varžybų rinktinės grįš į Panevėžį ir čia rengs treniruotės stovyklas“, – pabrėžė vienas UEC įkūrėjų.

UEC atstovai Lietuvoje susitiko ir su KKSD, ir su Tautinio olimpinio komiteto vadovais. Eltos informacija